

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MAGYARORSZÁGON ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48 SZÁM

A francia kormány irányítja a sajtó rágalomhadjáratát Magyarország ellen

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) Legutóbbi számunkban beszámoltunk már a francia liberális és szélső jobboldali sajtónak arról a neveléses rágalomhadjáratáról, amelyeket Magyarország és a magyar kormány ellen intéztek a franköszeesküvés per ítéletével kapcsolatban. Ez a sajtó magát a magyar pénzügyminisztert vádolja meg azzal, hogy ő rendelte meg a frankhamisításhoz szükséges gépeket, de ugyanakkor az egész kormányt is megrágalmazza, hogy aktív része volt a frankhamisításban. A *Matin* pedig, a hírhedt Sauerwein szabaddóműves zsidó orgánuma a magyar bíróságot is megtámadja, míg a *Panorama* lapja L' *Homme Libre* így ír: *Budapest rothadó hangyaból, amelyet nagyon közelről kell ellenőrizni.*

A külföldi sajtó, beleértve az angol és olasz újságokat is

minden megjegyzés nélkül közzétették Windischgrätzék súlyos ítéletét

s még a cseh kormány félhivatalosa sem talált semmi kifogásolnivalót az ítéletben.

A francia sajtó piszkolódása természetesen érthető. A számító francia kormány a Kelet-Európában szenvedett

súlyos diplomáciai vereségét akarja ellensúlyozni ezzel az aljas rágalomhadjáratával, amelynek végső célja a kisantant gyepőlőjének szorosabbra való fűzése, — egyrészt, másrészt pedig az, hogy

Magyarországot a végsőket végigkísantatnak kővel dobja oda.

A Magyarország ellen intézett francia liberális sajtóhadjáratokat a legrosszabb tervszerűséggel készítették elő. Ugyanis a megjelent rágalmozó cikkek a francia parlament két kritikus napja között jelentek meg, amikor még nem került újabb sor a belpolitikai válság tárgyalására. A cél az, hogy elfordítsák a közfigyelmet a

francia parlamentben támadt rendkívül súlyos belső nehézségektől.

Egészen bizonyosra vehető, hogy maga a *Briand-kormány* volt annak a rágalmozó hadjáratnak az értelmi szerzője, amelyet a francia sajtó indított meg a frank ügyben hozott ítélet kritizálásának ürügye alatt Magyarország ellen.

A francia kormány egyébként mind ezideig még semmiféle lépést nem tett ez ügyben a Népszövetségnél.

Rakovszky István a magyar bíróságot rágalmozta a nemzetgyűlésen

A helyettes miniszterelnök visszautasította a francia lapok vádaskodásait és elítélte Rakovszky István támadását

A nemzetgyűlés mai ülésén az elnök bejelentette, hogy az összehívhatatlansági bizottság *Hallert igazolta*. A Ház ezután elfogadta a mentelmi bizottságnak azt a javaslatát, hogy *Farkas István* súlyos sértésért egymásután következő hét ülésnapról kizárják.

Ezután *Kéthly Anna*, majd *Rakovszky István* szólalt fel. A frank-ítélet kapcsán heves és sötét vádaskodástól hemzsegtő támadást intéz a független magyar bíróság, elsősorban *Törekly Géza* ellen.

A nagy zajban az elnök a sértő kifejezéseért *Rakovszkyt* rendreutasította. *Rakovszky* szerint csak egy szabadság van és ez a panamaszabadság. A sorozatos esetek ennek a rendszernek rovására irandók.

Fekete Lajos: Trianonban van a hiba, nem a rendszerben!

Rakovszky István: A bünsorozat végén jött a frankhamisítás. Ebből az ügyből kifolyólag is felelősség terheli a kormányt. (Állandó nagy zaj a kormányparttól oldalán.)

Grleger Miklós:

Nádossy Imrét ma is derék magyar embernek tartom.

Lendvai: Andrássy is szimpátiáját fejezte ki iránta!

Rakovszky István: 24 óra óta egy

pergőtűs indult meg a külföldi lapokban a franküggyel kapcsolatosan a kormány ellen.

Szuhányi Ferenc: Mostanáig fűtötték a kemencét.

Podmanitzky Endre báró: Ez cseh álláspont, menjen Csehországba.

Rakovszky István: A miniszterelnöknek kötelessége lett volna távozni a helyéről.

A politikai helyzetről és a politikai terrortól beszélt ezután.

Lendvai: A terrort Önök indították meg.

Berki Gyula: Amikor Tisza Istvánt meggyilkolták.

Lendvai: Amikor Propper ur fegyveresen elfoglalta a munkapárt helyiségeit.

Propper ezután azt mondja, hogy a szanalás csődöt mondott, sőt katasztrófális helyzetet teremtett.

Ezután *Vass József* helyettes miniszterelnök válaszol *Rakovszky István* támadására. A külföldi sajtótámadások kapcsán kijelenti, miszerint

elvárta volna *Rakovszkytól*, hogy a támadásokkal ne azonosítsa magát, hanem visszaverje azokat

Epen *Rakovszky István* tehetné meg ezt, anélkül, hogy külpolitikai bonyodalmakat idézzen elő és han-

gos temperamentumával tiltakozását jelentené be az ellen, hogy a külföldi sajtó félhivatalos és nem félhivatalos orgánumai illy módon merészeljenek beavatkozni az ország belső ügyeibe. (Helyeslés az egész kormányparton.) Ha vannak is bajok, egy márványpladesztál azonban van még ebben az országban és ez a független magyar bíróság.

Elvárta volna, hogy amikor a független magyar bíróság ellen és annak ténykedése ellen olyan frivol módon merészelnek egyes külföldi orgánumok fellépni, akkor feláll egy magyar képviselő és tiltakozik ez ellen.

Ezután *Pesthy Pál* igazságügy-miniszter szólal fel és kijelenti, hogy a francia sajtó támadásainak semmi jogi alapja nincs, mert a *Banque de France*, a tulajdonképpeni sértett

még csak a felelőzés jogával sem áll a frankpörben

és nem vette át azoknak a vádpontoknak a képviselőt sem, melyekben az ügyész vádat nem emel.

Propper után *Kabók Lajos* beszélt, azonban zavaros fejtegetéseit alig űt-hat álmos honatya hallgatta.

Az ülés ezután fél 11 órakor véget ért.

A porosz kultuszminiszter látogatása a Hortobágyon

Klebensberg Kunó gróf művészi képet festet a hortobágyi csárda számára

(A *Hajdúföld* tudósítójától.) *Becker* Károly Henrik porosz kultuszminiszter, gróf *Klebensberg Kunó* vallás-és közoktatásügyi miniszter társaságában kedden délelőtt megtekintette a nagyerdői orvoskari egyetemi klinikákat és utána a miniszterek kíséretükkel autókön kirándulást tettek a Hortobágyra. A törzsménes és törzsgulya megtekintése után a hortobágyi halastó-gazdaságot szemlélte meg. A porosz kultuszminiszter elragadtatással nyilatkozott arról az őriási munkáról, melyet a magyar erők és akarat e szikes és így majdnem hasznavehetetlen talajon produkált. A hortobágyi csárdában ezután ebéd volt.

amelyen résztvettek *Becker* porosz miniszter, *Werner Richter* porosz közoktatásügyi államtitkár, *Klebensberg Kunó* gróf kultuszminiszter, *Petry Pál* dr. államtitkár, *dr. Magyarai Zoltán* miniszteri tanácsos, *dr. Hadházy Zsigmond* főispán, *dr. Vadsdy István* főjegyző, *Zöld József* városi tanácsnok, *dr. Gragger Róbert* berlini egyetemi tanár, a berlini magyar intézet igazgatója, *dr. Lencz Géza* rektor, *dr. Csiky*, *dr. Hüttl*, *dr. Milleker* egyetemi tanárok, *Szinyenyey Merse* Jenő miniszteri osztálytanácsos, a kultuszminiszter titkára, *Ferenczy Károly* a MTL igazgatója és *Nagy Sándor* mátai biztos. Ebéd-idő alatt *Magyarai Imre* és zenekara régi magyar nótákat játszott, amelyek észrevehetően mély benyomást tettek a vendégekre. Az első felkösztöntő *dr. Vadsdy István* h. polgármester, főjegyző mondta.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán

pohárköszöntőjében a német nemzetet képviselő vendégek további barátságát és a két nemzet közötti kapcsolatot megteremtésére irányuló munkájukhoz Isten áldását kérte.

Dr. Becker porosz kultuszminiszter állt fel ezután szólásra, aki utalt arra, hogy az itteni tartózkodása alatt tapasztalt

magyar erő jelenlétét egyben a magyar jövőt is.

Örömet fejezte ki, hogy ott tartózkodhat, ahol ezúttal virágzó felvak voltak, mert ezt szimbolikus jelentőségűnek látja, mert látja azt, hogy megmaradt a magyar erő és a magyar munkakedv és ennek a kettőnek összefogásából biztosan reméli a magyar nemzet jobb jövődjét. Azt kívánja, hogy a kék magyar égen sugárzó nap fénye ennek a munkának eredményeképpen még ragyogóbb legyen.

A német nyelven elmondott beszédét *dr. Gragger Róbert* berlini egyetemi tanár tolmácsolta, aki ezután poétikus szépségekben gazdag magyar beszédben ismertette azokat a szálakat, melyek a hazától elszakított, idegenben élő magyarokat a hazához és a magyar föld szeretetéhez fűzik.

Gróf Klebensberg Kunó kultuszminiszter

válaszolt ezután a főispán üdvözlésére és kifejtette, hogy hite szerint el fog jönni az az idő, amikor a magyar közönség be fogja látni, hogy a klinikák építése az igazi demokratizmus, mert lehetővé teszi a demokratikusabb eredményekről beszélni, mint hogyha a tanyák kecsijai a betegekkel megjelennek az egyetem ambulancián, ahol gyógyulást adnak a szenvedő tisztelt lakosnak. Ugy érzi, könnyebb lesz felette a magyar föld, mert a kultura kiépítésére irányuló munkájával kijött a magyar Alföldre és a tanyákra és azok kulturája érdekében is kíván dolgozni annál is inkább, mert nagyon szereti a magyar földet, melyért

ősel a történelem folyamán sokszor hullatták véréket.

Különösen arra büszke, hogy a magyar földért és a magyar népért dolgozhatik. — *Végül kijelentette a miniszter, hogy a mai kellemes nap emlékére az alföldi népetet ábrázoló*

képet festet meg ajándékként a hortobágyi csárda részére. A mindig kellemes hangulatban elköltött ebéd után a miniszterek és kíséretük a városon keresztül visszatértek az állomásra, ahonnan a délutáni gyorsvonattal a fővárosba utaztak.

Klébelsberg Kunó gróf vallás- és községügyi miniszter a porosz kultuszminiszter látogatásának emlékére a debreceni iskoláknak holnaputánra egy napi szünetet engedélyezett.

A június 20-ki nagy Levente-verseny

A június 20-iki megyei- és városi nagy Levente-verseny úgy a hatóságoknál, mint a társadalom vezető egyéneinél meleg támogatásra és pártfogásra talált. — A megye városi és községi Levente-egyesületei lázas buzgalommal készülődnek a nagy ünnepségre és versenyre.

A védnököktől felkért előkelőségek készséggel vállalták a tisztséget, díjak számára a gyűjtés megindult és az eddigi jelek azt mutatják, hogy a tavalyi mögött az idei ünnepély sem fog elmaradni, sőt ha lehet, azt még

tal fogja arányában szárnyalni.

A nemzeti élniakarásnak nagyserű megnyilvánulása lesz ez, hiszen közel ötezer levente akarja felmutatni egy évi munkájának az eredményét.

Közel kétszáz lelkes oktató akarja előtűntetni a nagy hasai ugaron fáradságosan gyűjtött vadvirágokból szeretettel egybekötött csokrákat egy nagyszerű együttes hódolattal Hungária lába elé helyezni.

A Mácsay Dalkör hangversenye

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen legfiatalabb dalárdája június 5-én este 8 órakor tartja bemutatkozó hangversenyét a ref. főgimnázium tornatermében. Végig olvasva a műsort, meg kell állapítanunk, hogy ez a dalest

elsőrangú zenel eseménye lesz Debrecennek.

A nagy érdeklődésre való tekintettel teljes egészében közöljük a kiválóan összeállított műsort: 1. Radnai—Mácsai: *Hiszkegy...* Szigethy Gy.: *Jelge*. Előadja a Dalkör. 2. Megnyitó beszédet tart S. Szabó József ref. főg. ig., a Dalkör díszelnöke. 3. Tztára J.: *Végreidelet*. Dalkör. 4. Bajg M.: *A magyar dal*. Szavalja: Peleskey Sándor a Dalkör tagja. 5. Örieg: *G moll vonósnégyes Op. 27.* a) Allegro agitato, b) Finales. Előadja: a Dalkör tagjaiból alakult vonósnégyes. 6. Pikóthy: *Fohász*. Révfy: *Látod-e nagy Isten*. Ammer: *Nem, Nem, Soha*. Dalkör. 7. Dankó—Mácsai: *Magyar dalok*. Dalkör. 8. Davidoff: *Romanze*. Cellaon előadja: Lókody László a Dalkör tagja. 9. Rádó: *Mért oly későn*. Dr Horváth: *Éji dal*. Dalkör. 10. Vig szavaltat. Előadja: Solymossy József, a dalkör tagja. 11. Beriot: *Concert duo E-moll*. Előadja: Szalancsy Károly és Szathmáry Gyula, a Dalkör tagjai. 12. Hoppe: *Dalok*. Dalkör.

A belépésre jogosító műsor ára 10.000 korona, mely már most váltható Debreceni István órásmester üzletében (Péterfia-utca 8) és a ref. kollegiumi káptalan.

Megválasztották a lengyel köztársaság új elnökét

Moscicki Ignác tanár lett az elnök

Varsó, június 1. A köztársaság elnökévé Moscicki Ignác tanárt választották. A második szavazás a következő eredménnyel végződött: 281 szavazatot Moscickire, 200 Bainsskire és 1 szavazatot Marekre. 65 szavazócédula üresen maradt.

A nemzetgyűlés ülésének befejezése után Rataj, a sejm marsallja közölte, hogy ma délután 6 órára hívta össze a nemzetgyűlést, hogy az új elnök letegye az esküt.

A nemzetgyűlés teljes nyugalommal és hallgatagon fogadta Moscicki megválasztását. Az összes leadott szavazatok száma 555 volt, az abszolút többség 242, úgy, hogy Moscickit

39 szavazati többséggel választották meg.

A fehér szavazólappal túlnyomóan a szláv kisebbségek szavaztak.

Moscicki tanár a köztársaság újjonnan megválasztott elnöke, aki eszjőszerint Varsóba tartózkodik, a választást elfogadta és az esküt letette.

Kitűnően sikerült a hajduböszörményi MANSz jótékony napja

Mint hajduböszörményi tudósítónk írja, a hajduböszörményi MANSz május 20-án jótékony célú majális rendezett. Mint máskor, úgy ez alkalommal is a társadalom legszélesebb köreiből talált visszhangra ez az akció, annál is inkább, mert

a begyűlt pénzt teljes egészében gyermekvédelmi célokra adományozták.

Igen kár volt, hogy az esőzés miatt a szabadban tervezett ünnepélyt zárt helyen kellett megtartani, de mindennek dacára így is fényes anyagi eredményt produkált a társadalom áldozatkészsége. Dr. Ujvárossy Lajos kormánytanácsos, kir. közjegyző neje fáradságot nem ismerő, páratlan agilitással rendezte meg a nem kicsi munkát igénylő

majálisát s így elsősorban a siker is neki köszönhető, de elismeréssel kell lennünk a MANSz minden tagja iránt, kik tevékenységükkel szintén méltóan áldoztak, hogy a nélkülözhető gyermekek nyomora némiképpen enyhíthessék.

Egyébként a rendezés keretében igen szép kis műsort is élvezett a közönség. Több értékes nyereménytárgy is sorsoltatott ki a publikum között, mely az étellekkel és italokkal együtt közadakozásból gyűlt össze. A szépségversenyen az első díjat nyerte Fazekas Ilonka, a második díjat Kéki Böske nyerte. A világpóstát Máthé Böske nyerte meg. A jövő vasárnap a szabadban folytatják még a „tűzijátékot“ és a műsornak elmaradt többi részét. A rendezet a cserkészek tartották fenn.

Szerelmes lovag, aki revolverrel lövöldöz menyasszonya ablaka alatt Másfél hónapi fogháza itélte a debreceni törvényszék

(A Hajdúföld tudósítójától.) Székely Zsigmond berekböszörményi 20 éves földműves jegyben járt Nagy Zsigmond gazdálkodó Ilonka nevű 18 éves lányával. A fiatalpár március 14-én a menyasszonya házához bejáratos Dézsi Sándor nevű barátjával a szövetkezeti kocsmában ivott s utána meglehetősen ittas állapotban felkeresték Nagy Ilonkát. Székely érthetetlen okból a menyasszony házában okvetlenül kezdett, majd kirdntetta a revolvert és

mindenkét lövéssel fenyegetett meg.

A szomszédoknak sikerült nagynehezen a felbőszült szerelmes legényt lefogni és átadni a csendőrségnek, akik bekisértek a debreceni ügyészség fogházába.

Kedden vonta a törvényszék Serlytanácsa Székelyt többrendbeli szándékos emberölés kísérletének és négy

rendbeli csendhaborítás vétsége miatt felelősségre. A tanúvallomásokból kitűnt, hogy Székely részegségben a revolvert többekre rá is fogta és el is sütötte, de az egyikben sem tett kárt senkiben sem, mert mint a szemtanúk előadják,

Székely a levágóba lőtt.

Dézsi Sándor az elnök kérdésére előadta, hogy hallotta amikor Székely csattogtatta a revolvert, de ő is be volt rugva és nem látta a kezében. Arra emlékszik, hogy Székely azzal hívta ki az udvarra:

— Kedves komám, most agyonlőlek!

Nagy Ilonka kihallgatása alkalmával elmondta, hogy már nem a menyasszonya Székelynek és most már hajlandó tanúvallomást tenni. Nagyjában a többiekkel egyezően mondja el a történeteket. A bíróság többrendbeli csendhaborítás vétségé-

ben mondta ki a vádlottat bűnösnek és

45 napl fogháza

és 1 millió 500 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. A vizsgálati fogházban eltöltött idővel azonban a büntetést kitöltöttnek vette és elrendelte azonnali szabadlábrahelyesését.

Fohász . . .

Uram, Takard be lágyan anyd szeretet Hűs Veronika-kendőjével a lelkem. Az egyre sajtó, nyitott sebeket S tengernyi fűjást . . . engedd, hogy jelejtsem . . . Emészto gondok fájó, mely redőt — Uram, gyógyítsad be, rendezd el simdra Aztán hadd tegyem össze a kezem Szivem s lelkem mélyéről fakadó, Még sohse mondott hátalelt imdra. Magyar Gyula.

Politikai gyilkosság Bihar megyében

Ismeretlen tettesek agyonverték egy magyarpárti gazdát

Nagyváradról jelentik: A választási küzdelem, mint ma már megállapítható, Bihar megyében rendben folyt le, csupán Élesd környékén, Bolényesen, Margittán és a szelietyei országoton voltak kisebb-nagyobb kilengések.

Tegnap délelőn a szalárdi csendőrség jelentette a nagyváradai ügyészségnek, hogy Futó József 50 éves szelietyei gazdát, aki a Magyar Párt hive volt, ismeretlen — hír szerint ghermisoarei — lakosok az országoton, amikor Futó a választásról hazafelé igyekezett, megtámadták és összeverték. Futó éjszaka súlyos sérüléseibe belehalt. Miután semmit sem raboltak el tőle, az ügyészség azt hiszi, hogy politikai gyilkosság történt s a legérélyesebb vizsgálatot rendezték el.

Urnapj körmenet rendje

Urnapján jó idő esetében a tanuló ifjuság, leventék és legényegyletek részére a róm. kath. gimnázium udvarán reggel

8 órakor szentmise.

A szent mise után az ifjuság nyolcas sorokban következő rendben áll fel a Szent Anna-utca toroklatától kezdve:

1. E'emi fiu- és leányiskolák.
2. Róm. kath. gimnázium.
3. Többi középiskolák.
4. Tanonciskolák.
5. Leventék.
6. Kath. Legényegylet.
7. A templomból kijövők alábbi sorrendben csatlakoznak: 7. Mária Társulat.
8. Leány Club.
9. Urleányok kongregációja.
10. Szociális Missió Társulat.
11. Urnök kongregációja.
12. Egyesületbe nem tartozó nők.
13. Középsikolák cserkészek.
14. Katonazene.
15. I-ső szakasz katonaság.
16. Iparos ifjak kongregációja.
17. Eucharisztikus férfi-liga.
18. Kath. Oithon.
19. Egyetemi ifjak Szent László Köre.
20. Szent Ferenc Harmadrend.
21. Énekkar.
22. Virágot hirtő leányok.
23. Papság.
24. Tisztikar.
25. Egyhástanács és iskolaszék.
26. Urak kongregációja.
27. II-ik szakasz katonaság.

Egyesületbe tartozó hölgyek a templom melletti udvaron gyülekeznek; Rendezőség.

! FIGYELEM !

Milyen olcsón vásárolhat a „Hangyá“-ban

1 kg kivé, nyers	64 ezer
1 kg cacáo	88 ezer
1 kg keksz	12 ezer
1 kg házi szappan, prima	11.200
1 d b angol szappan, i latos, óriás	6 ezer
1 kg emmentali sajt	78 ezer

Ugyssintén más száz és száz-féle fűszer- és csemegeárak mélyen leszállított árban kaphatók.

FŐZLÉTEK: Rózsa-utca Tisza palota, Piac- és Miklós-utca sarok.

A kultuszminiszter nyilatkozata és a liberális sajtó

(A Hajdúföld tudósítójától) Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert, debreceni tartózkodása alkalmából meginterjúvolta a kormánysubvencióval bőségesen ellátott liberális újság munkatársa arról a bizonyos mozi ügyről, amelyről még egy kormánypartilapnak is tudnia kellene, hogy másik miniszter részortjába tartozik.

Liberális oldalon bizonyára azt várták, hogy a kultuszminiszter — ekkora megtiszteltetés láttára — legalább is kezébe nyomja a kiküldött munkatársnak a moziengedélyt. Nagy lehetett tehát a csüggedés, amikor gróf Klebelsberg, aki mégis csak jobban ért a kulturához, mint a debreceni magistrátus és liberális újságvezérek némelyike, arra a kérdésre, hogy helyesnek tartja-e, hogy a Csokonai-színházat moziengedéllyel támogassák — ekképpen felelt:

A moziengedély nem igen bizonyult jónak. Ahol a színházat mozival párosították, ott csakhamar felülkerekedett a mosi és a színház vesztett nyújtóából.

A lelkiismeretes újságíró természetesen nem elégedhet meg ilyen válasszal, különösen ha mindenáron lapja szellemének megfelelő feleletet akar kiperéselni egy miniszterrel, ezért tehát „magyarázatképpen hozzátette”, hogy csak pénzügyi szempontból érti a dolgot, mert hiszen — kérjük mi — ugyebár nem a nivó a fontos, hanem a pénzügyi szempont, vagyis a zseb. A miniszter erre aztán kissé oktató modorban felvilágosította a pompás keresztkérdések feladóját, mondván, hogy „moziengedély a belügy hatáskörébe tartozik.”

Ugy vesszük tehát észre, hogy Klebelsberg Kunó közoktatásiügyi miniszter nem sokat fog tenni liberálisok érdekében és semmi kedve sincs ahoz, hogy a saját kormányával által szubvencionált újság „álláspontjára helyezkedjék, mert ékesen kitűnik a nyilatkozatból is, hogy a tudósító és a kultuszminiszter rendkívül éles ellentétben állottak egymással a beszégetés során, ami nem is csodálatos, mikor tudvalevőleg éppen az interjúkérő újság volt az, amely Debrecenben ha burkoltan is, de a leghevesebb támadásokat intézte nemrégiben a kultuszminiszter ellen.

A kultuszminiszter azonban mondott egyebet is, ami bizonyára meglepte a debreceni moziengedélykérőket.

Nem régiben voltam Miskolcon, ott a színházigazgató, akit megkérdeztem, hogy áll, nincsenek-e neki nehézségei, azt mondta, hogy virágzó a vállalkozása.

Egy miniszter — pláne ha az illető gróf Klebelsberg Kunó — szükségképpen jó diplomata is, nem akarja bántani a mások érzékenységét, nekünk kell tehát hozzátenni, hogy ha a miskolci színház — amelynek nincs moziengedélye az ottani igazgató bevallása szerint, — virágzó vállalkozás, nyilván azért virágzik, mert szakértelemmel vezetik. És ez bizonyára nem lepte meg a minisztert se, mert hiszen a szakértelem másfelé nem olyan rendkívüli ritkaság, mint azt Debrecenben képzelik.

A színház eltartásához — mondotta még többek között a miniszter — két dolog kell: egyfelől a közönség érdeklődése, mert tisztán szubvencióból színházat fenntartani nem lehet, — másfelől szükséges a város áldozatkészsége is.

Szóval — és ezt jól értsük meg — csak két dolog kell, érdeklődés és a város áldozatkészsége. Semmi

más. Még moziengedély se, illetőleg legkevésbé az, mert hiszen maga a miniszter mondotta, hogy „a moziengedély nem bizonyult jónak.”

Klebelsberg Kunó grófnak, a liberális részről kiderített nyilatkozatával — miután a fentiek szerint a dolog kissé visszafelé sült el — teljes mértékben egyetért a hazafias magyar közönség, amely ezek után még biztosabban reméli, amit eddig is tudott, hogy a kormány nem azonosítja magát a debreceni liberálisok moziakéijával s nem veszi el az engedélyt azoktól, akik a mozik jövődelméből az egyetemi hallgatóknak élelmet, a cserkészeknek segélyt, a szegényeknek pedig ruhát, a közönségnek elsőrangú pesti premier műsört, első helyre és nem francia pikantériát, vagy erkölcsrontó perverzitást adnak.

A mosogató csebrek, tíres sörös-

üvegek közé karhatalommal becipelt miniszterrel csinált interjúnak meg nem írt része pedig már ismét csak a debreceni közönségre tartozik. — Hírtudósunk szerint ugyanis elhangzott a következő kérdés is.

Tudja-e Kegyelmes uram, hogy a debreceni közönség csak akkor jár a színházba, ha díszságot adnak?

Klebelsberg Kunó gróf jónak tartotta, hogy erre a tapintatos kérdésre ne feleljen, azonban azt hisszük, hogy a debreceni publikum, amely zsufolásig töltötte a színházat Peer Gynt, Vihar és a Hoffmann mesél előadásán, visszautasítja ezt a tendenciós beállítást, amely véleményünk szerint még csak nem is a tudósító, hanem inkább az általa képviselt lap és bizonyos színházi körök álláspontja, amely minden tekintetben jellemző arra a publikumra is, amelyet az illető újság kiszolgál.

A hitvesgyilkos 60 éves hajduhadházi gazdálkodót két és féleves fegyházra ítélték

Vasvillával ütötte agyon nyomorék feleségét — „Amikor a bor forni kezdett, az asszony is veszekedősebb lett.”

(A Hajdúföld tudósítójától.) Elsőnek írta meg a Hajdúföld, hogy ez év március 14-én Szabó József hajduhadházi 60 éves kisbirtokos összeszólalkozott a feleségével és a veszekedés hevében úgy vágta azt fejbe egy vasvillával, hogy menten összeesett. Másnap az asszony a debreceni sebészeti klinikán sérülésébe

bele is halt,

a feleséggyilkos gazdálkodót pedig a hajduhadházi csendőrség vasráverve bezárolta a debreceni ügyészség fogházába, ahol dr. Preinesberger Jenő vizsgálóbíró kihallgatás után vizsgálati fogságba helyezte.

Tegnap, kedden tartotta meg ebben az ügyben a debreceni törvényszék Serley tanácsa a fő tárgyalást, halál okozó súlyos testisértés büntetésében vonva Szabó Józsefet felelősségre.

Szelid tekintetű, jól öltözött, fekete ruhás, csizmás embert kísér be a fogházba, aki a terembe lépésekor illedelmesen köszönti nemcsak a bíróságot, hanem a halgatóságot is.

A személyi adatok felvétele után megkérdezi tőle az elnök, hogy bünyösnek érzi-e magát.

— Annyiban bűnyösnek érzem magam, hogy hozzá találtam csapni, hogy meghalt.

— Volt maguk közt ezelőtt is veszekedés?

— Makverő volt a mindig.

— Mit ért az alatt, hogy makverő?

— Hát hogy állandóan szájalt, meg hogy tökéletlen volt.

— Gyakran verekedtek egymással?

— Verekedni nem verekedtünk, de mindig kottyantott 2—3 szót.

Ezután bő előadásba kezd a vádlott. Előadja, hogy a feleségével a nyári időszakban nem igen volt baj, mert kint dolgozott a mezőn.

Semmi izgatottság nem volt közöttünk, de

amikor a bor forni kezdett, az asszony is veszekedősebb lett.

Télen a pitarba vetett ágyat és az ablakot állandóan nyitva tartotta, hogy megfagyjak, ő pedig behúzódott a meleg szobába. A tulajdonképeni baj akkor kezdődött, amikor a házat megvették, akibe most laktunk. Azóta megvolt vesze, azóta egészen rám huzta a szentenciát. — Majd elmondja, hogy vasárnap lévén, tisztába akart öltözködni és kérte a ruhát az asszonytól, de az nem adta oda, mire „felmentem a padra, miután a komómba nem találtam.”

— Mikor pedig leaktam jönni, — folytatta tovább Szabó József, — az asszony

eszedte előlám a lajtorját

és én felszorultam a hárszifára. Hiába rimámkodtam, nem hozta vissza. Állandóan azt kiabálta:

— Gyere te ha tudsz! Végre is jött a vejem, aki leszabadított.

— Ez ennyibe maradt. Kis időmulva látom, a három disznó beleesett a gödörbe, szólok az asszonynak: Eredj, hívjal valakit, aki segít kihuzni őket. De az asszony abhelyett, hogy elment volna,

szédalmazul kezdett.

Nem sokat adtam rá, hanem nagy nehezen kihuztam a disznókat a gödörből. Mikor ezt olvégsztem, neki kezdtem a csizmám kipucolásához. Épen a jobb lábomon levőt kentem be...

— Jól van, nem fontos az itt, hogy melyik oldalát kente, hagyja már abba a kenést és azt mondja inkább el, hogy ütötte vasvillával a feleségét? — mondja az elnök.

— Hát amint takarítom a csiz-

mamat, látom, hogy jön az asszony az óból kifelé, azaz hogy bíceg, mert sánta volt és

két mankón járt

és ismét engem szidalmaz, a kezében levő teknőt meg úgy vágja a földhöz, hogy eltört. Ezen astán összeesőlkosztunk és

a kezem ügyöbe eső vasvillát felkapva, a fejére ütöttem.

Mikor láttam, hogy elesik, átmentem a vömhöz és elmondtam neki, hogy mi történt köztünk. — Hát így történt.

Ezután dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő a boncolási jegyzőkönyv alapján megállapítja, hogy a halott jobb kezén és karján egy-egy sérülés volt, amelyet akkor kaphatott, amikor védekezésül fel-emelte a kezét, míg a fején két sérülés volt. Az egyik egy kis harcolás, míg a másik egy

súlyosabb nyíl sebé,

amely a halált előidézte.

Több tanút hallgatott ki, aztán a bíróság, akik egyöntetűen azt vallják, hogy az elhalt veszekedős természetű, házsártos vénasszony volt, aki nemcsak az urával, de az egész faluval hadlábban állt. A sógora élelőadta, hogy órá volt az öreg 60 éves ember miatt féltékeny, sőt ezt a

házak falára sárral fel is írta.

— Egy férjet már sirba is tett és oda került volna a mostani is, olyan veszekedős természetű volt. Ezt nem azért mondom, mintha igaz lenne, hogy nekem udvarolt volna a sógor, hanem azért, mert így az igaz!

A védő és védő beszédek elhangzása után ítélőhozatalra vonult vissza a bíróság. Bludsnak mondta ki Szabó Józsefet a haláltközös súlyos testisértés vétségében, amiről is

2 és fél évi fegyházra ítélté.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttasért, az elhált és védője enyhítéért jelentettek be fellebbezést.

FŐISKOLA

Tanulmányut a Tátrába. A Magyar Diákügyi Bizottság (VIII. Szentkirályi-utca 10. I. em.) a nyár folyamán tátrai tanulmányutakat rendez, mely alkalommal meglátogatja Kassát, Poprádfelkát, Ó-Tátrafüredet, Zsolnát, s. b. Az első ut június 14-én indul és hét napig tart. Részvételi díj 1.000.000 korona. Érdeklődni és jelentkezni lehet a Magyar Diákügyi Bizottságnál naponta 3—4-ig.

Elfogták a hajduböszörményi posta állandó fosztogatóját

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hajduböszörményi államrendőrséghez több hajduböszörményi textilárkereskedőtől feljelentés érkezett, hogy csomagjukat anélkül, hogy a postai átvételnél észrevénnék a hiányt, valaki megdézsmálja. A feljelentésre a nyomozás megindult, melynek szálai E. A. nevű fiatalkoru postakocsis-hoz vezettek. A fiu bevallotta bűnét, hogy a postacsomagok befuvározásánál a könnyebben felbontható csomagokból kihuzott egy-két vég vásznat vagy szövetet, aztán ugyesen ismét bepakolta.

Az ellopott ruhákat részben eladta, részben pedig a családja és a rokonok használták fel.

Olcsón

szépet

jót

Kornfeld

(uridivatházában Arany Bika épület) vásárolhat!!!
Kalapok, fehérneműk, nyakkendők, férfi és női harisnyák nagy választékban.

Filmrobbanás és pánik egy nyiregyházi mozgóban

Tegnap este 8 óra után öt perccel könnyen végzetessé válható baleset történt a nyiregyházi *Városi Mozgóban*. Az egyik filmtekercs játék közben meggyulladt és súlyosan összeégette Horváth János 38 éves gépészt.

Követően a szerencsétlenséget megelőzőleg Horváth János gépészen kívül *Soltész Kornél* művezető és *Kovács Lajos* önkéntes tűzoltó tartózkodtak a gépész kamarájában. Amikor a film kigyulladt, Horváth gépész a kezével igyekezett elszakítani a filmszalagot, miután a gép automatikus szakítóval nincs felszerelve. Szakítás közben természetesen az alsó tekercsből is kihuzódott egy filmdarab s így mind a két dobban lévő tekercsrészek egy szempillantás alatt

robbanásszerűen lángalobbantak.

Horváth gépészt a robbanás ereje hátravetette s ekközben mindkét kezefejét és arcán súlyos égési sebeket szenvedett. *Soltész Kornél* és *Kovács Lajos* idejekorán kiugrottak a gépkamarából, ahol a tüstét *Palamby Lajos* és *Csizák László* tűzoltók fecskendővel oltották el.

A közönség körében a robbanás hangjára valóságos pánik tört ki. Mindenki

fejvesztetten rohant a kijáratok felé.

s igazán csak a véletlennek köszönhető, hogy ennek a fegyelmetlen viselkedésnek nem lett komolyabb következménye.

A rendőrség megindította a nyomozást, hogy a szerencsétlenséget kit terhel a felelősség.

Megőrült egy idős ur-ember a budapesti cseh követség előtt

Budapestről jelentik: Kedden délelőtt feltűnést keltő jelenet játszódott le a Kun-utcában, ahol a cseh követség utlevélosztálya működik. A földszintes ház előtt rendőrök tartják vissza az embereket, akiknek már a hajnali órákban el kell helyezkedniük

és sokszor napokig kell várakozniuk, míg a követség adminisztrációs utasaitól keresztül be tudják nyújtani utlevelüket és azután újra napokig kell várakozniuk, míg visummal ellátva visszakapják.

Egyikük, egy idős, jólöltözött férfi kedden a szokottnál korábban érkezett és idegesen feszengett a szorongó tömegben. Feltűnt, hogy általában morogva, önmagával vitakozott s egyszerre csak a zsebéből kivett egy kérvényt és a sorbanálló egyik ősszakállú ur elé lépett, akihez lőt nyelven szónoklatot intézett, aztán pedig átadta a kérvényt.

Csakhamar megállapították, hogy a szónokló férfi, aki már hat napja várakozik visumára, *idegbaj tört ki*.

Kitűnt, hogy a beteg ember *Velkó Károly*, akinek dugasdag rokoni laknak Liptószentmártonban, ahol börtény van. Volkónak sürgős családi ügyben kellett volna a fel-

vidékre utaznia. Napokig járt az utlevélosztályhoz, tegnap azután leült és **panaszos levelet írt Massaryk elnökhöz.**

s ezt a levelet adta át ma az ősszakállú urnak, **akit Massaryknak nézett.** Volkót rendőri segédlettel betegszállító autón vitték el a Kun-utcából.

A hajdusoboszlói és nyirábrányi halálautó vezetői a bíróság elé kerülnek

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) *Brammer Pál* budapesti kereskedő és *Simonits András* igazgató, a halálautó vezetői ellen, mint értesülünk, megindul az eljárás gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt.

Brammerrel, mint ismeretes, Nyirábrány közelében történt a szerencsétlenség, melynek áldozata a kereskedő fiatal felesége lett, míg a Simonits által vezetett autó alól, mely Hajdusoboszló határában borult fel,

Rácz Béla holttestét húzták ki.

Dr Preineszberger Jenő, a debreceni vizsgálóbíró elnöke a napok-

ban mindkét helyen megtartotta a bírósági szakértői szemlét, melynek eredményeképpen megállapítást nyert, hogy a kellő gondosság és hozzáértéssel

a szerencsétlenség elkerülhető lett volna.

Megállapították ugyanis, hogy a kormánykerék a szerencsétlenség után sértetlen maradt és annak bekövetkezte csak

a **kellő hidegvér hiánya**

és a tanulatlanság volt, mert tapasztalt sofőröknel nem történhetett volna meg egyik szerencsétlenség sem.

Huszonnyolcezer szabadkőműves páholy működik a világon

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) *A. C. Van Dalen* szerkesztésében megjelenő *Kalender für Freimaurer* 1926. évi száma, mely a naptárnak 55. évi kiadása, és *Br. Zechel* leipzig-i kiadásában jelent meg, 1925. július 1-i lezárással teljes megbízható adatok alapján közli a világ páholyainak számát.

Eszerint az európai kontinensen összesen 7112 páholy működik és 495.180 tag. A kimutatás nem közli egyes kisebb állam irányu szervezetét és így hivatalosan Magyarországról sem vesz tudomást. (Most azonban minálunk is titkos utakon él a szabadkőműves testvérek szervezete,

ennek bizonyossága a dániai szabadkőműves páholy 1925-26. évi kiadása nevezett páholy tagjairól és működéséről.)

A külföldi páholyokkal felvett érintkezés tárgyában összeállított kimutatásban több mint 80 nagy-páholy között 9-ik helyen

a **magyar szimbolikus nagypáholy is szerepel**

Budapest székhellyel, ahol is Tellmann I. C. konzul és Rieger C. nevel szerepelnek.

A tengerentúli világgrészek statisztikájával együtt az egész világon 28.000 páholy mutatható ki 3860000 taggal.

A Faluszövetség hazafias akciója a trianoni béke évfordulójának megünneplésére

Felhívás a magyarországi falvak lakosságához

(A *Hajdúföld tudósítójától*.) Junius 4-én lesz ötödik évfordulója annak a gyászos eseménynek, hogy a magyar kormány kiküldöttei a világháborúban győztes államok által reánk kényszerített békeparancsot aláírták. Ez alkalommal minden magyarnak kötelessége gondolatban megállni e somoru dátum mellett és emlékezni az elnyomatásra, a keserű kenyérre, megszállt területen lakó véreink szenvedéseire. Ez évforduló alkalmából

országos ünnepségre készül az ország társadalmi.

Junius 5-én az összes templomban este megfognak szólni a harangok, junius 6-án vasárnap délelőtt pedig az ország fővárosában az országos társadalmi egyesületek és szövetségek, köztük a Faluszövetség is nagyszabású

emlékünnepélyt rendeznek,

a fővárosi Vigadóban. — Ez alkalommal az elszakított országrészek: kelet, dél, észak és nyugat nevében fognak elhangzani beszédek, azonkívül a magyar ifjúság, *Faluszövetség*, a magyar asszonyok és

magyar munkásság részéről szintén fog történni beszéd.

A rendezőbizottság azt akarja, hogy a gyászos dátum alkalmával az összes vidéki városok és falvak szintén megemlékezzenek a reánk parancsolt gyászos békéről és annak következményéről. Ez évfordulón minden jóéremű magyar embernek együtt kell érezni és erős fogadást kell tenni

a **jövő feltámadására.**

Ez uton kéri fel a rendezőbizottság és a Faluszövetség a városok társadalmi egyesületeit, a falvak vezetőit, azonkívül a Faluszövetség fiókjait és szakegyesületeit, hogy a maguk falujában az összes gazdasági, társadalmi ifjúsági intézményekkel karöltve

rendezzenek hazafias ünnepélyt,

amelyen alkalmi szavatok és egyéb hazafiasságra és nemzeti érzésre buzdító szavak mellett az ünnepély szónoka fejtsse ki a trianoni béke előzményeit és meggyőző erővel mutasson rá a békealáírása következtében beállott állapotok tarthatatlanságára.

HIREK

1926 június 2. (Szerda)

Prot.: Anna, Kath.: Erazm vt.
A Meteorológiai Intézet felhívása
Jóslat: Hűvösebb idő, egyelőre sok helyen esővel és zivattal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső-vásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás Király (Nyilas-telep).

— **Áthelyezés a debreceni rendőrségnél.** *Hegedűs János* detektív: a debreceni államrendőrségtől a hidasnémeti kirendeltséghez helyezték át, onnan viszont a távozó *Hegedűs helyébe Billinszky Endre* detektívet a debrecenihez rendelték be. Amint értesülünk újabb nagyobb áthelyezések vannak kilátásban és ez az első feckséje a személyi változásoknak.

— **A szombat délutáni pásztorjáték és táncmulatság.** A Nagyerdőn rendezendő pompás táncmulatság és irodalmi junális részletes programja megjelent és még néhány példányban díjmentesen kapható Csáthynál, ahol mindenki siessen jegyet is megváltani. Az érdeklődés nagy voltára jellemző, hogy nemcsak Debrecenből és a közel vidékről, hanem még Nyiregyházáról is érkeznek érdeklődők, akik nem akarják elmulasztani az egész Tiszántúlon először bemutatásra kerülő irodalmi eseményt: az első szabadteri színelőadást megénezi.

— **Halálhír.** A Tiszántúli magyar közönsége nagy részvételrel értesült, hogy a Nemzeti Hadsereg egyik lángoló hazafisága és nagy képességeivel megáldott tisztje, *Perné Leó* honvédelmeződes Dercsken váratlanul meghalt. Elhunytával a magyar társadalmat pótolhatatlan veszteség érte, emléke azonban tovább is élni fog, mint a kötelességteljesítés és önzetlen hazaszeretet tündöklő fényű példaadása. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Öv. *Perné Leoné*, született *Deme Berta* mint neje és fogadott fia *Ferike*, *Deme József* és neje, mint após és anyja, *Perné Sándor*, *Perné Nándor* férj, *dr. Simonyi Ernő*, *Perné Valéria* mint testvérei, *Perné Sándorné* szül. *Heifer Gizella*, *Deme Margit* és *Ilona* mint sógorai, *Deme Dezső*, *dr. Simonyi Ernő* sógorai, ifj. *Simonyi Ernő* és *Zoltán* unokatestvései, valamint az összes rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a forrón szeretett férj, apa, vő, sógor, **Perné Leó** m. kir. honvédelmeződes, az emat és bronz legfelsőbb katonai érdem érdemkereszttel, sebesülési érem, bajor érdemkereszt stb. tulajdonosa folyó évi június hó 1-én éjjel 1 órakor váratlanul rövid szenvedés után életének 48 ik, boldog házasságának 8-ik évében az Urban csendesen elhunyt. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 2-án 5 órakor fognak a róm. kath. egyház szer-tartása szerint bezenteltetni és a róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedtetlen szentmiseáldozat folyó hó 5-én délelőtt 10 órakor fog a róm. kath. plébánia templomban az Egek Urának bemutatni. Dercske, 1926 június 1-én. Áldás emlékére. Béke poraira.

— **Engedély a kártékony állatok mérlegelésére.** *Hajdúvármegye* központi járási főszolgabírájának megkeresése folytán közhírré teszi a polgármester, hogy a mikespércsi káptalan erdőgondnoksága a mikespércsi határban levő területen ragadozó és kártékony állatoknak mérlegelésre való pusztítására kért engedélyt. Az engedélyezés elleni neteláni észrevételek 8 nap alatt Mikespércs községi előjárásához adandók be.

URÁNIA

MA

VIGSZINHÁZ

Szabadság - Szerelem

George O'Brien-nel

Lon Chaney - jöl

Sing-Sing fegyház rabja

Rádió-műsor. Szerda június 2.
 Budapest: 9.30, 12.00, 3.00: Hírek, közgazdaság. 4.00: Oszkár bácsi mesedélutánja. 5.30: Szaloncukor ar. 7.15: Magyar Endre m. kir. postafőmérnök rádiótechnikai előadása. 8.30: Zsigmond Gábor zongoraművész hangversenye. Székely Mihálynak, az Operaház tagjának közreműködésével. Spanyol-mexikói-országi. 10.15: Bécsi dalok. Éneklő: Radosné Bock Hilda, zongorán kíséri Pál Ilona.
 Kálvária: Bécs (631 és 582.5) 4.15: Hangverseny. 8.00: „a Hulleri”. Énekes népszimfonia 5 felvonásban. Utána könnyű zene. Berlin (504 és 571) 8.30: Ifjúsági szimfonia. 5.00: Zene. 7.15: Előadás: A modern kereskedelem problémái. 8.30: Feldolgozás. 9.00: Hangverseny tenorszóval. Hamburg (892.5) 4.15: Im Rhythmus der Puszta. Hangverseny. 5.00: Gyermekszimfonia. 8.00: Maister Oelze, dráma 3 felvonásban. 10.00: Zene. Lipcse (453) 3.00: Német mesedélután. 8.15: Hangverseny. Königsberg (463) 4.15: Zene. 8.10: Fígáro házassága, opera 4 felvonásban. München (485) 6.00: Hangverseny. 7.00: Dalcen. Schubert hangverseny. 8.30: Hangverseny. 9.00: Dalosok hangversenye. 10.10-11: Zene. Prága (363) 4.30-5.30: Sextett. 7.00. Német leadás. 8.02: Vig est. 10: Táncezen. Róma (425) 5.00: Tózsde, hírek, jazzband. 8.40: Hangverseny és tudományos szemle. Páris (1750) 4.45: Hangverseny. 8.30: Az Echo de Paris hangversenye. London (365) 4.00: Előadás. 4.15: Zene. 5.00: Előadás est. 6.00: Zene. 7.25: Mozart-szonáták. 8.00: Vig-est. 9.30: Előadás. 11.00: Táncezen.

— A pénzügyi közgazdaságban ma este 7 órakor társasvacsora.

— A hajdunánási realgimnázium táncmulatsága. A hajdunánási ref. realgimnázium ifjúsága május 30-án táncmulatságot rendezett az intézeti tornateremben és mellékhelyiségekben a gimnázium zászlóalapa javára. A kitűnően sikerült bálon a nánási úri közönség nagyrésze jelen volt. A jelenlevő hölgyek közül a következők neveit sikerült feljegyezni:

URASSZONYOK: Márk Iméné, Soós Béláné, Nikodémusz Jánosné, Magi Lajosné, Igmandi Józsefné, Zágonyi Dezsőné, Király Sándorné, Jókay Lajosné, Maklár Lajosné, dr. Varga Sándorné, Kiss Jánosné, Somogyi Gyuláné, Szilágyi Dezsőné, Vínóze Józsefné, öz. dr. Pákozdy Andrásné, Nemes Lajosné, Füzesséry Dezsőné, Gyulay Istváné, Lócsa Györgyné, dr. Berencsy Gyuláné, Berencsy Gezáné, Lengyel Endréné, Stark Józsefné, Kálmán Gezáné, Pogácsás Lajosné, dr. Csuka Lajosné, Dubrózskij Antalné, Magyar Anna, dr. Csokány Zsigmondné.

URLEÁNYOK: Lengyel Irénke, Somogyi Böske, Kálmán Margit, Jókay Böske, Takács Ica, Gizi, Irén, Szitha Lidikó, Füzesséry Ancika, Márk Jucika, Varga Róza, Mária, Róth Erzsébet, Jóna Erzsébet, Bundi Adél, Nikodémusz Ilonka, Margitka, Pirokás, Szilágyi Flóra, Balogh Juliska, Goldstein Erna, II. Vincze Ilona, Bátky Margit, Stark Irén, Pákozdy Anikó, Nemes Joci, Magyar Ilona, Molnár Anna, Lujza, Forgács Margit, Baróthy Ica, Gyulay Edít.

— A sírkövekre történt gyűjtés eredménye. A május 30-án lezajlott kegyeletos ünnepségen, melyet a város lakossága a háboruban elhalt hőseink emlékére tartott meg, a jelenlévő sírkövekre gyűjtésével való ellátására történt gyűjtés bizottságilag összehajlítva, megállapították, hogy az eredmény 18,592.470 korona. Midőn ezen összeget a városi polgármesteri hivatal népgondozási osztálya nyújtotta: egyben ezúton mond köszönetet az adakozásért a közönségnek és a gyűjtésben odaadó fáradsággal működött urhölgyeknek.

— Legmegbízhatóbb molykár ellen megóvó intézet Nagy József szücsnél, Szent-Anna-utca 3.

Galambos
 cukrászda
 nyári helyisége
 // megnyit //
 Minden este zenel

Közérdekű levelek

— **A liberális kereskedők gyűlése.** Kaptuk a következő levelet. Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A zsidóság helybeli napilapja tegnap reggel felhívást intézett Debrecen liberális vallású kereskedőire, hogy Vázsonyi Vilmos demokrata képviselő temetésének negyedórájában huzzák le redőnyeket, hogy ezzel is kifejezést adjanak annak a tiszteletnek, mely a merkantilizmus részéről a „dolgozó polgárság” váratlanul elhunyt szószólóját életében is megilleti. A felhívást *Léfal* Lajos is messzemenőleg helyeselte, aki mint az OMKE debreceni tagozatának vezetője minden tekintetben óhajtott, hogy a Magyarországon tartózkodó zsidóság vezérharcosának temetése alkalmával kereskedőink zárva tartassák üzleteiket. Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Tudtommal Vázsonyi Vilmos nem volt kereskedő, hanem ügyvéd és politikus, amikor gróf Tisza István, nagyatádi Szabó István és más nagy államférfiak meghaltak, *egyetlen kereskedő sem csukta be boltját*, — de hát utóvégre is nem lehet mindenki a „dolgozó polgárság szabadságának, felvirágzásának és jólétének” a megteremtője. Ennek ellenére Debrecen liberális kereskedői bezártak és pontos feljegyzéseim szerint az a néhány boltos, aki *Aldozócsütörtökön és Nagypénteken* nyitva tartotta üzletét. Midőn e felette jellemző megfigyelést Szerkesztő Urnak tudomására hozom, maradjon mély tisztelettel: *egy liberális kereskedő, aki abban reménykedik, hogy az ő temetése napján Debrecen valamennyi liberális ügyvédje becsukja az irodáját.*

— **Cserkészszövetség ünnepély és cserkészszövetség Hajdunánáson.** A nemrég alakult hajdunánási „Soós Gábor” cserkészcsapat felavatása ünnepélyes keretek közt, nagy közönség előtt május 30-án történt meg a gimn. tornacsarnokában. Ezt megelőzőleg cserkészkiállítás volt, mely nagyrészt lombfűrész munkából, rajzokból és festményekből állott. Ezen kiállítás beígálta a fiatal cserkészcsapat életrevalóságát, s mint ilyen Hajdunánás életében egyedülálló. Az ünnepély a Himnusz elénekkelésével vette kezdetét. Ezután *Márk Imre* gimn. igazgató ismertette gyönyörű beszédében a cserkészet nagy hivatását, szent eszményeit s az ezek megvalósítására alkalmas módokat. Majd dr. *Tóth Lajos* gimn. tanár ismertette *Soós Gábornak*, a nánási gimn. nagy pártfogójának hervadhatatlan érdemeit, kifejtette, miért érdemli meg ez a kiváló férfi, hogy a nánási cserkészcsoport az ő nevét vette fel. Néhány ügyes szavazat után kezdetét vette a felavatás, amit *Debreceni Ferenc* cserkészszövetség, a IX. cserkészkerület kiküldöttje végzett. Aztán köszönetet mondott a nánási cserkészcsoport szervezőinek: *Márk Imre* igazgatónak, *Nikodémusz János* és *Király Sándor* tanároknak, kérve őket, hogy továbbra is tartsák fenn a cserkészettel szembeni jóindulatukat. Végül még igen röviden, de annál hatásosabban beszélt *Kolozsvári Mihály* lelkész és az ünnepély a Szózat elénekkelésével befejeződött.

— **Könyvajánlások.** Berend: Mit láttam Moszkvában, Eregy éjszaka Bayros rajzaival, Lesage; Gil Blas, Forel: Nemi élet, Bauer: „A nő. Kaphatók Antalfy könyvkereskedésében.

— **Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden ujságárusnál.**

— **Hangverseny a Kálvínház javára.** A Kálvínisták Templomegyesületének jótékony célú hangversenyt rendező szakosztálya június 6-án délután 6 órakor a Nagytemplomban templomi hangversenyt rendez a felállítandó „Kálvínház” javára a következő műsorral: 1. Régi magyar ének: Előadja a Kollégiumi Kántus, Horváth Károly zenetanár vezetésével. 2. a) Bossi: Ima, b) Liszt: Sírni, panaszkodni. Orgonán előadja Akom Lajos orgonaművész. 8. Ünnepi beszéd. Tartja: Muraközy Gyula kokakeméll református lelkész. 4. Händel: Aria. Éneklő Simon István a Városi Dalárda tagja. 5. a) Händel: Larchetto, b) Bach: Air. Előadja hegedűn Szűcs Gergely a Városi Zenede tanára, orgonán kíséri Akom Lajos. 6. a) Purcell: Air. b) Händel: Sarabande. Gordonkám előadja Zsamboky Miklós gondokaművész az Országos Zeneakadémia tanára; orgonán kíséri Akom Lajos. 7. a) Boellmann: Fohás, b) Bonnet: Rapsódia. Orgonán előadja Akom Lajos. 8. a) Haydn: Andante, b) Giordano: Caro Mio Ben. Gordonkám játsza Zsamboky Miklós, orgonán kíséri Akom Lajos. 9. a) Händel: Allegro. b) Widor: Adagio. Orgonán játsza Akom Lajos. 10. A vándor est-ímája. Előadja a Templomegyesület vegyeskara.

— **Vázsonyi Vilmos temetése.** Budapestről jelentik: *Vázsonyi Vilmos* koporsóját kedden délután a demokraták helyiségéből átszállították a városháza udvarára, ahol megkezdődött a gyászszertartás. *Hevesi Simon* főrabbi gyászbeszéde és a bucsuztatások után a koporsót kivitték a hat lovas kocsi. A városházáról a gyászmenet a Károlykörutón át a Dohányutcai zsinagóga elé vonult, ahol *Fischer Gyula* főrabbi és *Lederer Sándor* a hitközség elnöke bucsuztatták *Vázsonyit*. Ezután a gyászmenet elindult a Kerepesi-temető felé, ahol *Vázsonyi Vilmos* eltemették. A szakadó esőben fél 7 órakor érkezett a gyászmenet a temetőbe, ahol *Groszmann Zsigmond* rabbi bucsuztatta nyitott sírral *Vázsonyi Vilmost*. Majd a pesti izraelita szent egyet nevében *Krammer Adolf* a Szentegylet elnöke mondott néhány bucsu szót. Este 7 óra volt, amikor zuhogó esőben a közönség elhagyta a temetőt.

— **Mikor az ünnepelt szerzőnek adósságai vannak.** Megírta annak idején a *Hajdúföld*, hogy két büszkéményi zsidó, egy kereskedő és egy fogtechnikus szindarabot írtak, mely „*Végrendelet*” címmel vonult be az irodalmi halandóság (tulajdonos) világába. A pornografikus részletekben bővelkedő sikerületlen tákolmány a hajdubüszkéményi szindarabon nagy faji szűk aratott és a társaszerzőket valósággal molaárferenci nimbusszal öveztek körül a helybeli hitsorsosok. Mint értesülünk, ez a nimbusz most erősen megcsappant, minthogy az egyik izraelita szerző, *Engel Jenő* fogtechnikus súlyos adósságaival, melyekkel ünnepőinek tartozik, sürgősen „meglógot” Büszkéményből.

— **Az automobil club tanácsa.** A királyi magyar automobil club június 6 és 7 én tura-utat rendez. A versenyen résztvevő autók és motorkerékpárok június 7-én reggel 7 óra tájban fognak Hajdusámson felől érkezve Hajdusámson felé Debrecenben átvonulni. Felhívja a városi tanács a város lakosságát, hogy a versenyben résztvevő gépkocsik zavartalan menetét biztosítsák az által, hogy kerüljék mindazt, ami a gépjárművezetőt állandó nagy figyelmet igénylő feladatának teljesítésében akadályozná, avagy arra bármilyen tekintetben zavaró hatással lenne.

— **Wunderlichné a delejes asszony,** akit Budapesten ezrével kerestek fel a betegek, hogy a testéből kiáradó delejes erő segítségével gyógyhatást nyújtson, jelenleg Bártfáfordón tartózkodik. Amint Bártfáfordóról közlik velünk: Odaérkezésének hírére százezrekre érkeztek táviratok a fürdőigazgatósághoz a szobáknak idejében való lefoglalása céljából.

— **Uj rendelet a sör vasárnapi fuvarozásáról.** A kereskedelemügyi miniszter a sör fuvarozása és elszállítása tárgyában újabb rendelkezést bocsátott ki, melynek értelmében Budapest területén a sör fuvarozása vasárnapokon és Szent István napján déli 12 óráig végezhető. Az ország egyéb területén a sör fuvarozása teherárúként való feladása május 1-től augusztus 31-ig d. u. 4 óráig, az évek egyéb szakában déli 12 óráig végezhető. Eddig vasárnapként a sörkereskedő a vendéglősöknek d. e. 10 óra után nem fuvarozhatott sört, minők következtében a sör forgalma teljesen megbénult.

SZÍNHÁZ

Műsor:
 Június 2. Szerda: Tosca, opera, A m. kir. Opera és a Városi színház együttesének vendégjátéka. Bérletszűnet.
 Június 3. Csütörtök: Az alvó férj, C) bérlet
 Péntek, június 4: Az alvó férj, B) bérlet
 Szombaton, június 5-én és 6-án az Andrássy-úti színház együttesének vendégjátéka

— **Mozgósínházak közleményei**
 Szerda, Csütörtök — Június 2, 3

Urán
 „Szabadság — Szerelm”. Dráma történet 8 felvonásban. Főszerepben George O'Brien. Igazi filmdarab, amelyben úgy az író, mint a rendező elsősorban arra törekedett, hogy minél több érdekességet és látványosságot hozzon a vászonra. A kifogástalan rendezés mellett a képek festői voltát és tisztaságát kell elsősorban megemlíteni. Kísérők: „Magyar Híradó” és „Favorit” burleszak.

Vigaszín
 „Sing-Sing fegyvas rabja”. Dráma 6 felvonásban. Főszerepben a legnagyobb alakító művésze, Lon Chaney val. Szintén New York kínai negyede, annak minden titokzatoságával és veszélyével. Lon Chaney kifogástalan művészettel játssza szerepét, amely jelenleg kivételesen nem burzasztó alakítás. Kísérők: „Népszerű ünnepély Indiában” és a „Göteborgi: atletikai versenyek”.
 Jön! Maritt világhírű regénye „A vén kisasszony titka”.

Meteor-mozgóban
 Csütörtökön, Ujnapján: „A nőb leánya”. Nagy attrakció! Főszerepben: Henny Porten. Kísérőfilm „Szeleburdi szerelem”. Előadások 7 és 9 órakor.

A debreceniek találkozóhelye
 Budapest elsőrendű,
 modern családi szállója az

„ISTVAN KIRÁLY”

SZÁLLODA

VI. PODMANICZKY-UTCA 8. SZ

Mértékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, lift, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

TESTEDZÉS

Debreceni középiskolások atlétikai versenye. A debreceni állami főreáliskola és a debreceni asido reál-gimnázium június 5-én délután 2 órai kezdettel atlétikai versenyt rendez debreceni középiskolák I-V. osztályai számára a DTE nagyterdei pályáján. Versenyszámok:

12 éven aluliaknak: 50 m-es síkfutás, magas- és távolugrás, súlylökés (3 kg-os golyóval), 10x50 m-es stafétafutás.

1912-13-ban született tanulóknak: 50 m-es síkfutás, magas- és távolugrás, súlylökés (5 kg-os golyóval), 10x50 m-es stafétafutás.

1910-11-ben született tanulóknak: 100 m-es síkfutás, magas- és távolugrás, súlylökés (5 kg-os golyóval), diszkoszvetés és 10x50 m-es stafétafutás.

Mindehárom keresztidőnek: helytáv, helymagas, hármassugrás, gerelyvetés.

A versenyen csak I-V. o. tanulók vehetnek részt. Egy számban egy intézet legfeljebb 4 versenyzőt indíthat. Nevezési díj nincsen. Nevezések június 4-én délig Hadházy Dezső testnevelési tanárhoz küldendők (Főreáliskola.) Díjazás: I. díj ezüstözött bronz, II. középbrons, III. kisbronz érem. Az I. díj 4, a II. 6, a III. 8 induló esetén adatik ki.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 30

Zürichi zártság

Zürich, június 1.

Budapesti 0,0072.30 Páris 16.60
London 2512.25, New-york 516.35, Brüsszel 15.-, Milánó 19.62-50, Amsterdám 207.60, Berlin 122.85, Bécs 72.90, Szófia 3.75, Prága 15.29-, Varsó 44.50, Belgrád 9.11¹/₂, Bukarest 2.15¹/₂.

Hivatalos devizaárfolyamok:

Angol font 347.200-349.200, belga frank 2208-2248, cseh korona 2111-2120, dán korona 18765 18825, dinár 1256-1263, dollár 71475-71775, francia frank 2312-2352, hollandi forint 28655-28805, lengyel zloty 6150-6450, leu 295-307, leva 518-523, lira 2680-2720, német márká 16991-17041, osztrák schilling 10080-10114, norvég korona 15545-15595, svájci frank 13815-13865, svéd korona 19105-19165.

Gabonatözsde

Hivatalos árak: Buza 76 os tv. 422.5-425, felső tv 420.5-423.5, lejerm. pestv. egyéb dunántúli 417.5-420, 77-es tv 427.5-430, felső tv 425-427.5, fehér 422-425, pestv. egyéb dunántúli 422.5-455, 78-as tv. 430-432.5, felső tv. 427.5-430, fehér pestv. egyéb dunántúli 425-427.5, 79-es tv 432.5-435, felső tv. 430-432.5, fehér pestv. dunántúli 427.5-430, rozs 232-235, takarmány árpa 240-250, zab 267.5-272.5, tengeri 210-215, busakorpa 172.5-177.5 Lisztárak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyitvasári maradvány 3860, felhajtás 1416, eladatott 376. Árak: zsirsertés fiatal könnyű 14.5-17, nehéz 17-18.

Vizsgacipők

Neumann Miksánál

Piac-utca 41.

Poloska, svábbogár, patkány, egér

biztosan kiírható szab. irtószerekkel.

Nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletében
Piac-utca 10. sz. Birkával szemben.

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Különbejárata csinosan burorozott utcai szoba kiadó Szentanna-utca 50. 218

Egyszerűen burorozott lakást keresek ágy-nemű és konyha használatával, különösen is lehet, június hó 15-re. Ár megjelöléssel ajánlatokat a kiadóba kérek „F.atal pár” jellegre. 247

Burorozott szoba ágybeáll nélkül egy két tisztességes egyennek kiadó Csapó-utca 53. 244

Különbejárata burorozott szoba esetleg konyhasználatával azonnal kiadó Varga-utca 6. 242

Különbejárata utcai burorozott szoba kiadó Török Bálint-utca 25. 158

Kiadó a Homokkert elején villanyvilágításos 3 szobás családiház, a hozzátartozó gyümölcsös kerttel és kerékek a városban modern 2 szobás lakást, Cim a kiadóban 190

Balatonalmádban nagyon olcsó szobák kaphatók. Fejlesztést ad Felician Auréliné, Karcag. 276

Két szoba, előszoba, fürdőszoba lelépéssel átadó Boldogfalva-utca 19

Egy vagy két burorozott szoba kiadó Király utca 5. Telefon 961. 280

Kövés kiszolgálásért lakást adok. Piac-utca 10. II. emelet 3. szám. 285

Azonnal kiadó különbejárata szoba uri nőnek Piac-utca 11. emelet 3. szám. 284

Különbejárata burorozott, két egymásbanyitól szoba azonnal kiadó Varga-utca 6. szám. 288

Gyönyörű szép nyaraló, téli nyári lakással kiadó, esetleg négy-szobás modern fő d-szinti lakással Piacon cserélhető. Telefon 158. szám. 286

Olcsó burorozott szoba központban kiadó Hüvelyes 6. 282

Ajánlat

Festékek, lakkok, firnisz, szománcok, legfinomabb szoba padlólakok legolcsóbban kaphatók. Klein Vilmos Arany János 10. udvarban. 224

Legdivatosabb kalapok 80.000, ruhák legolcsóbban készülnek „Belvárosiban” Kossuth-utca 26. 811

Berólvák, ollók, hajvágógépek, kések, speciális javítása Bartha modernül felszerelt műkörszertüdejében, legjobb acélárak legolcsóbb árban. Siéchenyi-utca 57. 400

Legjobb szemkalapok nagy választékban olcsón kaphatók Matta Anna, Csemete-utca 10. 1020

Ócska ruhát vesz és elad Havas János, Péterfia 80. szám. 207

Erdős kárpitos Simonffy 13. Kész hencserék, diványok kaphatók. Megrendelést, javítást jutányosan eszközöl. 484

Olcsón szépen plüsséroz Farkas Bella utóda Külsőváros tér 16. Arany János-utcával szemben. 541

Hóditani akar? A Földes-féle mandulakörpa ideális kéz- és arcápolószert. Laboratorium Hatvan-utca 11. 401

Asszurozási, fehérneműek himzését olcsón vállalom. Teleki-utca 96. hátul az udvarban. 1015

Elepen 90 katasztrális tanyasírtok kiadó. Akácfa eladók Varga-utca 25. 255

Fésülendő házhoz ajánlok, Teleki utca 40. 253

Méhkaptárakat adok rajokért, méhtörzsek mézzel eladók Baross-utca 24. szám, 7. ajtó. 277

Serlésmászát keresek bérbe vagy megvételre. Ajánlatokat Eötvös-u. 6. sz. kérem. 270

Akácfa, tölgyfa, bükkfa felvágva legolcsóbb napi áron kapható Rákóczi 18. 291

Kutfurási Vállalat

Ártézi kutak, gyári és malmi kutak, beton- és téglakutak készítése, eldugult ártézi kutak rendbehozatala, felelősség mellett eszközöltetnek.

Molnár József

képesített kutmester

Hajdunánás, Beresényi-u. 1600

Kereslet

Megbízható mindenek háztartási alkalmazott, aki főzni is tud, éves bizonyítvánnyal jelentkezhetik 1-jére a reggeli órákban. Kálvin-tér 13. Dr. Báthory, — Ugyanott országos hármás duplafalu teljesen felszerelt méhkaptárak és mézpergető eladók. 232

Intelligens linom lelkületű, középkorú úri nő hávezetelendő állást keres. Cim a kiadóban 270

Mindenek szakácsnő hosszabb bizonyítvánnyal felvétetik. Miklós-utca 21. 250

Háztartásnőnek becsületes mu tu idősebb nőt keres szerény háztartáshoz korosabb magános férfi, Cim a kiadóhivatalban 544

Gyümölcsárúsító leány 14-16 éves felvétetik Kécs 28. 278

Házmeztört keresek. Magas 13. 287

Antik iróasztalt és könyvszekrényt megvételre keresek, Honvéd-utca 18. 290

Eladás

Eladó jóforgalmu szatóczstizlet lakással, telefon, villanyvilágítással. Ertekezhetni Buda Jánosnál Márton Kálmán-utca 3. szám. 258

Révay lexikon jutányosan eladó. Csillag-utca 82. 245

Eladó ház, Csapókeret legelején, villamosnál, öt lakással, ugyanott gazdasági gépek is. Ertekezhetni Meszena-u. 12. 271

Eladó Boldogkert, Csónak-utca 8. számú palatetős ház. 254

Talyga igen szép, féderes, alig használt, olcsón eladó, Cegléd-utca 7. 272

Eladó Booskaikerti szőlő építéssel. Teleki-utca 28. 269

Jazz-band I TAMBURA ZENE I Jazz-band

Elsőrendű budapesti zenészekből álló

TAMBURA ZENEKAROM

esténként hangversenyez gyönyörűen díszített kerthelyiségben.

Gazdag József vendéglős. Hunyadi-utca 1. sz.

Permetezőgépek

valódi Vermorel, Sistem Vermorel, Veréb-féle „Sugár” s minden szőlő- és mezőgazdasági cikkek nagy terakata

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés Debrecen, Piac-utca 23. Telefon 6. szám

LENGYEL

Vegyztisztító

Kelmefestő

Gőzmosó

CSAPÓ-UTCA 28.

Plüssé és guvlérozást saját műhelyemben készítek.

STOLZLE-féle

ULTREFORM

a legideálisabb háztartási befőttes üveg. Minőségben minden hasonló üvegnél jobb, tehát árban a legolcsóbb

Ügyeljen a bevásárlásnál az

ULTREFORM névre. Kap-

ható minden szak-

mabeli üzletben !!!

Kivánatra ingyen

ismertető szakács-

könyv.